

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915. 44. szám.

Budapest, október 31.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre _ _ 12 korona

Félévre _ _ _ 6 korona

Negyedévre _ _ 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Szóbeszéd és valóság.

Irta: *Argus.*

Ha úgy összpontosítások vagy más egyéb összejövetelek alkalmával több altiszt és csendőr kerül egy csoportba és a különféle szolgálati teendők között a nyomozásra terelődik a szó, igen sokszor lehet hallani olyan kijelentéseket, hogy ez vagy az az altiszt vagy csendőr milyen kiváló, milyen szerencsés nyomozó.

Egyik is, másik is tud valamit egy-egy jól sikerült eredményéről, rendszeren olyanokról, amelyek bonyolultságuknál és titokzatosságuknál fogva szinte kideríthetetleneknek látszottak s mégis a szóbanforgó altiszt vagy csendőr — amint ezt ilyenkor mondani szoktuk — játszva csinálta meg az eredményt.

Már most ki-ki hogy fogja fel a dolgot, akként vélekedik az ilyen eredményes tevékenységről.

Az egyik szerint az illető csendőrnek vagy altisztnek különös szerencséje van; a másik szerint titkos, babonás ismeretei vannak; viszont a harmadik azt állítja, hogy mágikus erővel tud hatni a tettesekre s azáltal bírja beismerésre őket s ugyanilyen hatással tudja megnyerni a nyomozás alatti büncselekményről tudó egyéneket is arra, hogy előtte mindent felfedezzenek, eláruljanak, stb.

Sőt az így aposztrofált csendőrök és altisztek egy-némelyike maga is szeret ilyen titokzatos, rejtelmes színezetet adni nyomozásai sikerességének.

Egyik pl., akit magam is ismertem, derűre-horura azt állította, hogy ha ő akár nyomozás közben, akár még a nyomozása alá kerülő büncselekmény tudomásulvétele előtt közvetlenül, álmában cigánynővel szerelmeskedik, már tökéletesen biztos benne, hogy abban az ügyben, amelyben épen akkor nyomoz, vagy amelyik hamarosan a nyomozása alá kerül, eredményt fog elérni. Ezt pedig — mint mondá — azért meri állítani oly határozottan, mert addigi tapasztalatai szerint ez az eset már nála számtalanszor bevált és ilyen álomlátása után sohasem csalódott.

A másik pedig mindenképen amellett bizonygató, hogy ő nyomozás közben teljesen a sorsra bizza magát, mert őt valami titokzatos erő vezeti, amennyiben a tetteshez vezető útról vagy iránytól el se tudna térni, mert mihelyt más irányba fordulna, az a titokzatos

hatalom visszatereli a helyes útra és szinte a kezénél fogva vezeti a tetteshez.

A harmadik viszont azzal dicsekedett, hogy előre nem rejteti el a gyanúsított a törvényellenesen szerzett holmit vagy más bűnjelt, mert ő, még mielőtt a gyanúsítotthoz érne, szinte látónoki érzéssel megindja, hogy hol találja meg a keresett tárgyat, akár a föld felett, akár a föld alatt van az elrejtve. Szóval olyanformán vezeti őt egy ismeretlen belső érzéke, mint a vízforrás-kutatót a varázsvessző.

Ilyen beszélgetések során természetesen nemcsak a fiatalabb, de még az öregobb csendőröknek, sőt egy-némely kevés eredménnyel dicsekedhető altisztnek is szinte vágyai támadnak, hogy megismerhessék és kitanulhassák eme titkos szerencséivel nyomozó bajtársuknak a nyomozásoknál követett eljárását, elsajátíthassák annak különös módszereit, és egyedüli óhajításuk az bárcsak azzal a csendőrrel vagy altiszttel kerülhetnének egy örsre, hogy így közvetlenül lehessenek szem- és fültanúi az oly nagyon dicsért különleges nyomozási eljárásoknak, tervezgetéseknek, és eltanulhassák ama titokzatos erőknél a maguk részére való elhódítását is.

Köztünk legyeen mondva, csak olyan fellengős beszédek és állítások ezek és csak a könnyenhitők, a kissé babonás természetűek és a csendőrségi dolgokban kevésbé tapasztaltak adnak hitelt az ilyen talhoz állításoknak.

Azok, akik a csendőrségi dolgokat és különösen a nyomozási eljárást ismerik, sohasem ülnek fel az ilyen — magyaros kifejezés szerint — szófa-beszédeknek, mert jól tudják, hogy a sikeres nyomozáshoz nem kell más, mint kiterjedt helyi és személyi ismeret, a tevékenységben való kiváló alaposág, minél kevesebb kishitőség; ellenben erős kitartás és türelem; ezekenfelül pedig helyes figyelő, kombináló és következtető képesség, hogy amit hall és lát a nyomozó, azok közül azokat, amik összefüggésben látszanak lenni s úgy minőségüknél, származásuknál, mint eredetüknél fogva együvé tartoznak, még ha külön-külön találja és halja is őket, akár szellemi, akár fizikai úton csoportosítani, egy szerves egészsze összeolvasztani tudja.

Akikben ezek a tulajdonságok megvannak, vagy erős elhatározás mellett el tudja ezeket sajátítani s még hozzá jó emlékezőtehetséggel, vagy ennek biányában

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II. Lánchíd-utca 5. — Gyára: Ócskúti utca 9. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapása. — Árjegyzék minden hangszertől külön küldetik.

egy-egy eseményekről, megfigyelésekről s beugásokról rendszeresen vezetett jegyzékkel rendelkezik és ezeket mind érvényesíteni is tudja: arra bátran rá lehet mondani, hogy jó nyomozó.

A nyomozásoknál multhatatlanul szükséges eme tulajdonságok közül a helyi és személyi ismereteket a lakossággal való szolgálati és szolgálaton kívüli érintkezések alkalmával, különösen az őrzések portyázásainál teljesített rendes szolgálatok közben sajátíthatja el a csendőr legjobban.

Dnyenkor érintkezhetik feltűnés nélkül mindenkiel s ez érintkezések közben szerezhethet magának, ha tehetsége meg van hozzá, kellő emberismeretet is s ugyanekkor bővítheti az e téren már szerzett tapasztalatait.

De nemcsak ezeket az ismereteket, hanem minden más szükséges tapasztalatokat is az említett preventív (megelőző) szolgálat alatt szerezhetheti meg a csendőr legjobban, de csak abban az esetben, ha türelme mindenre kiterjed és minden csekélység iránt, ami előtte szokatlannak, feltűnőnek látszik, kellő módon, de nem gyerekes kíváncsisággal érdeklődik.

Egy csendőr sohasem tudhatja előre, hogy apró-cseprő, sokszor szinte jelentéktelenné látszó dolgok iránti érdeklődésének s az azokból leszűrődő ismereteinek mikor és hol veheti hasznát.

Azoknak a száz- meg százféle bűneseteknek a nyomozása közben, amelyek egy csendőrnek hosszabb szolgálati ideje alatt előfordulnak, oly sokoldalú tudásra van szükség, hogy azokat felsorolni szinte lehetetlen s mégis mindezek csak ott sajátíthatók el leginkább a gyakorlati szolgálat terén, ahol — úgyszólván — minden egyes nyomozás, minden egyes megfigyelés újabb és újabb tapasztalattal és tanulsággal gazdagítja a csendőr ismeretkörét.

Már pedig tagadhatatlan, hogy minél alaposabb és kiterjedtebb helyi és személyi ismerettel rendelkezik egy csendőr, minél áthatóbb az emberismerete, minél élesebb a megfigyelő- és ítélőképessége, annál gyorsabban megtalálja magát és annál kevésbé akad fenn a nyomozások során felmerülő nehézségek esetében.

És csak a minden irányban kiterjedő ismeretre való törekvés készíti és szoktatja a csendőrt a logikus gondolkodásra is.

Aki logikusan gondolkodni nem tud és nem higgadtan figyel az eseményeket, az nem tudja összefüggésbe hozni az előtte lejátszódó, vagy a pabulások során felismert események láncolatát sem. Aki pedig ebben a tekintetben gyenge vagy épen tehetetlen, az, ha nem igyekszik a tehetsége e hiányát pótolni, sohasem lesz jó nyomozó.

És, bár különösen hangzik, de igaz, hogy az iskolai- lag való előnyösebb képesítettség nem mindig áll kapcsolatban a nyomozni tudásra képesítő fentebb említett tulajdonságokkal.

Ismertem egy csendőrt, aki több mint 20 évi szolgálata alatt sohasem tudott annyira menni, hogy valamely nyomozása eredményéről a hatósághoz teendő jelentést csak valamennyire is elfogadhatóan össze tudta volna állítani. Pedig tökéletesen beszélt és irt magyarul, de fogalmazni sohasem tudott megtanulni. S ugyanez a csendőr a legkomplicáltabb bűncselekmények nyomozását is a legnagyobb pontossággal tudta lebonyolítani, sohasem vágott elébe az eseményeknek és talán egyetlen bűneset sem maradt kiderítetlenül, amelyek a kinyomozásába belefogott, mert ha az első nyomozás alkalmával nem is tudta kideríteni, a későbbi nyomozásai mindig célra vezettek.

Nota bene: későbbi nyomozás! Ez az, amihez már kevés csendőrnek van türelme, melynél igen sok csendőr elfog a kishitőség, a saját tudásában való bizonytalanság érzete.

Tapasztalhatjuk minduntalan, hogy legtöbb bajtársunk, ha az első nyomozása nem jár sikerrel, abban a fel-fogásban élve, hogy annál a nyomozásnál már minden tudását kimerítette, később szinte rá se gondol, hogy ismét és ismét megkísérelje a nyomozás felvételét abban az ügyben, pedig ha újabban, akár az első ízben követett irányt folytatva, akár attól eltérő irányban kezdene vele foglalkozni, okvetlenül rájönne az előző alkalommal elkövetett hibáira, elnézéseire s ezeket helyre-pótolván, a legnagyobb valószínűség szerint eredményt is érne el.

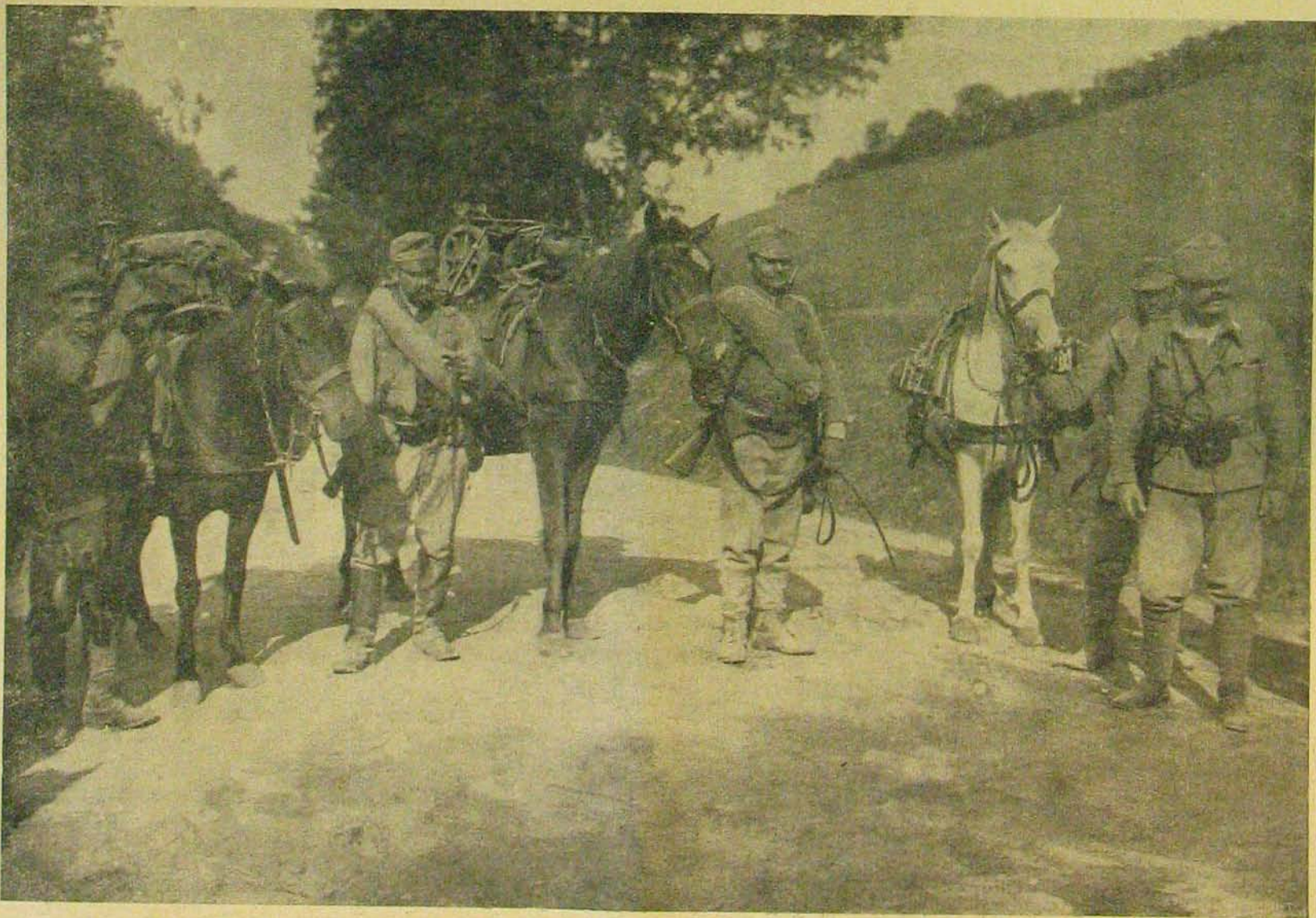
Ha figyelemmel kísérjük az akár a Csendőrségi Lapok útján közölt, akár a magánúton tudomásulvett nagyobb-szabású nyomozásokat, tapasztalhatjuk, hogy minden ilyen kiterjedtebb nyomozásnál egész sorozata derül ki a régebbi bűncselekményeknek. De csak igen ritka eset az, hogy ugyanaz az őrs, illetve ugyanannak az őrsnek a parancsnoka vagy legénysége derítene ki, amelyik az első nyomozást teljesítette ugyanazokban a bűnesetekben. Mindig kell jönni egy másiknak, egy mélyebben gondolkodónak, aki más nyomozással kapcsolatban ezekre a régiekre is ráterelje a figyelmet és kiemelve őket a feledés homályából.

Egyik örkörletben pl. két év leforgása alatt három gyilkossági — rabló- és bérnyilkossági — eset történt s három év is elmúlt, mégse tudott az őrsparancsnok és az őrsnek ez idő alatt több ízben változott legénysége eredményre jutni egyik esetben sem. Ez az őrsparancsnok a negyedik évben négyheti szabadságra ment, s a helyettesítésére odavezényelt altiszt ez idő alatt mind a három esetet kiderítette. Egy tettes követte el mind a három bűncselekményt.

Ennek az eredménynek csak örülni lehetett s az őrsparancsnokot mégis módfelett hántotta, szinte megszégyenítettnek érezte magát. S ez annál is inkább érthető volt, mert ugyanaz az egyént gyanúsította ő is mindig a bűncselekmények alkövetésével, akire azokat szerencsésebb bajtársai ráderítette.

Ha fáj a feje ne tétovázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elhatalasztja. — Árát K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítást.

A Tarnopol körüli harcokból. — Orosz gépfegyver hánvéd szolgálatban.

Ez a tettes amolyan nők által kitarított legény volt. Nem volt semmije, dolgozni pedig nem igen szeretett. Olyan szegénylegény-fele alaknak ismerte az egész község. És épen azon a körülményen akadtak fel az ellene vezetett nyomozás során mind a három esetben, hogy nem tudták megállapítani, hova tehetta, vagy hol és és mire költhette el azt az 1200 koronát, amelyet első ízben rabolt s a későbbi két esetben ama bizonyára nagyobb összegeket, amelyeket a két bérgyilkosságnál feltehetőleg kaphatott.

Nevezett ugyanis — természetesen csak a felületes szemlélő előtt — az említett bűncselekmények után is ugyanolyan életmódot folytatott, mint azelőtt, nem lett egyszerre tulságosan költekező, vagy legalább is oly ügyesen tudta leplezni a költekezését, hogy az senkinek sem tűnt fel s logkevésbé jött rá az őrsparancsnok.

Ez a másik altiszt azonban már a vonatkozó iratok áttanulmányozása során észrevette az első nyomozásnál elkövetett ezt a hibát s nemcsak annak járt utána, hogy a legény hol magánházáknál összejött barátai körében, hol kocsmákban a vele egykoruakkal és más mulatókkal állandóan és mily összegekbe kártyázott, és hogy ily alkalmakkor nyert-e vagy vesztett-e és hozzávetőleg mily összegeket, hanem az érzelmi szempontokat is figyelembe véve, azt is hamarosan megállapította, hogy a két bérgyilkosságot mint a felbujtó nők szeretője követte el s még ekkor, évek mulva is fentartotta ezt a viszonyt mind a két nővel, de oly ügyesen, hogy ezek egyike sem tudott a másikkal való viszonyáról és mások is csak sejtették, de bátorozott bizonyítékkal nem állhattak elő erre nézve.

És hátráltatta még az első nyomozások eredményességét az emberismeret hiánya is.

Mert, mint az őrsparancsnok az eredmény után mentésül emlegette, fel sem tétélezte, hogy az a két jómódu nő leereszkedjék ahhoz a senkifához. Persze nem jutott eszébe, hogy a kéjrágó nő nem okvetlenül keresi a férfiban a származást, a jó anyagi helyzetet, az előkelőséget, hanem csak a bátorságot, vállalkozó szellemet és főként a fiatalagtól duzzadó életerőt. És szem elől tévesztette azt is, hogy a bűncselekményben való részeség egyesíti a különféle társadalmi és anyagi helyzetben levőket is.

Szóval: kevés élettapasztalattal és emberismerettel rendelkezett, emellett kishitű is volt a saját maga tehetőségével szemben is ez az őrsparancsnok.

Sokszor halljuk említeni egynémely eredménnyel kapcsolatban azt is, hogy csak véletlenül jutott ahhoz az illető nyomozó csendőregény.

Hát igaz, hogy ilyen eset is akad.

Ezt azonban csak olyan esetre lehet rámondani,

amelynél a nyomozó csendőr teljesen váratlanul és rá nézve is meglepetésszerűen, olyankor és olyan körülmények között jut hozzá a tettes leleplezéséhez vagy a bűncselekménnyel szoros összefüggésben álló valamely fontos bűnjel feltalálásához, amikor és ahol nem is reméli azt, vagy amikor azzal a nyomozással egyáltalában nem is foglalkozik.

Ilyen eset lehet pl., ha egy járőr egészen más ügyben nyomozva, valamely gyanúsítottnál egy régebbi bűneselből származó több és fontos bűnjelre akad, vagy ha ugyanabban, pl. egy jószáglopási ügyben nyomoz s eközben épen szembekerül a jószágot szállító tettesel és a kapott személyleírás alapján első látásra felismeri a keresett jószágot.

Ha azonban az ily véletlenül talált bűnjel már elváltoztatott formában kerül eléje vagy a kezébe egy csendőrnek s mégis felismeri benne a keresett dolgot, ez már nem tekinthető véletlennek, hanem inkább annak, hogy az illető jó emlékezőtehetséggel és éles megfigyelőképességgel rendelkezik.

Ilyen eset volt a következő:

A múlt évben, hogy a háboru kitört, egyik budapesti ügyvédnek Aszódon levő téglagyárából a felügyelőnek és több munkásnak egyszerre be kellett vonulni katonai szolgálatra s ezeket másokkal nem pótolhatván, az üzemet be kellett szüntetni.

Pár hét mulva — augusztus 25-én — észrevette az ügyvéd, hogy bezárt gyárából többrendbeli gyári felszerelést, gépsziját, gépész- és kovács-szerszámokat, mintegy 5000 K értékben ismeretlen tettesek elloptak.

Az aszódi őrs úgy az eset tudomásulvétele után mindjárt, mint később is több ízben nyomozott ebben az ügyben, de eredményre nem tudtak jutni hónapokon át.

Mult év november havában egy a versegi őrsre beosztott népfőlkelő Aszódon a cipőjét talpaltatta s a kész cipővel, mielőtt őrsére hazaindult volna, az aszódi őrsre ment be jelentkezni.

Sándor Ferencz őrmester másodaltiszt csupa érdeklődésből megtekintvén a talpalt cipőt, rögtön felismerte, hogy annak a talpa nem rendes talpbőrből, hanem gépszijból készült. Ennek alapján a nyomozást azonnal bevezette s a suszternél meg is talált egy nagy tekercs gépsziját s ugyancsak a susztertől kapott adatok alapján leleplezte a tetteseket is a káros gyárában alkalmazva volt büntetlen előéletű téglamester és egy építőmester személyében, akik aztán részben a lukásukon, részben pedig a téglagyárnál levő szalmakazalban és téglarakásban elrejtve volt többi bűnjeleket előadták.

Mondhatnók, hogy ez az eredmény is a véletlen műve volt. Mert hiszen a cipő megtekintése nem volt szol-

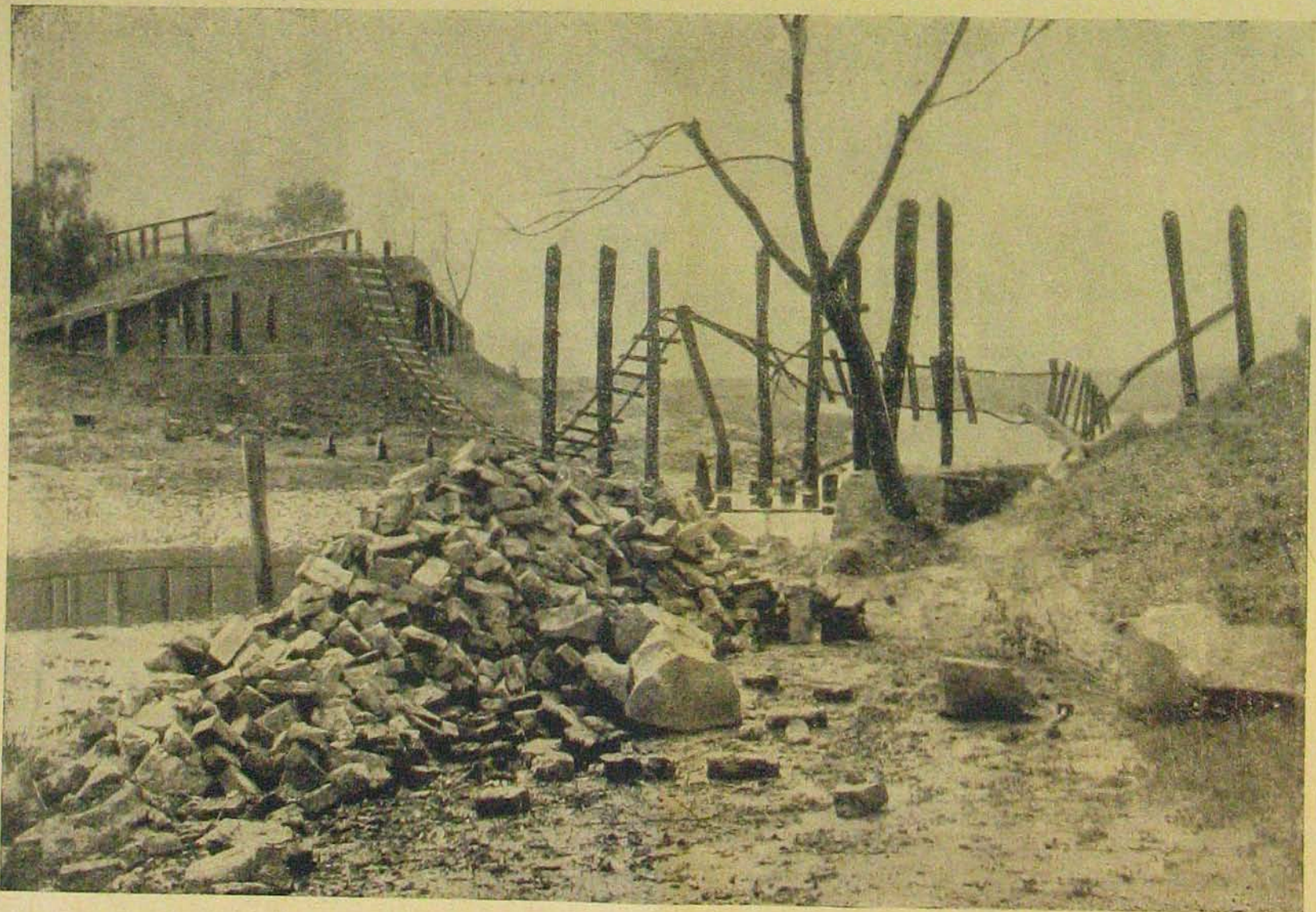
Ne vegyen hangszert, míg **REMÉNYI MIHÁLY**

legújabb árjegyzékét át nem olvasta, melyet ingyen és bérmentve küld Budapestről, Király-utca 58.

Hegedűk, fa- és rézfuvóhangszerek, cimbalnok — Zenekurok teljes felszerelése. — Csendőrök különös, figyelmes és olcsóbb kiszolgálásban részesülnek. — Régi hangszerek becserélése és javítása.

Minden hangszerről árjegyzék külön-külön kérendő.

A Tarnopol körüli harcokból. — A Sokali hidó a Bugou.

gálati kötelesség, hanem csupán azáltal előidézett egyéni érdeklődés, hogy a népfölkelő a talpalásai munka drágaságáról panaszkodott.

A czipőtalpnak feldolgozott gépszij felismerését azonban már nem lehet egyszerű véletlennek minősíteni, mert ugyanígy felismerhette volna azt a népfölkelő is, akinek, miután szomszédos örsbeli volt, szintén tudomása volt erről a betöréses lopásról. De amint ez fel nem ismerte, ép úgy nem ismerhette volna fel azt talán egy másik csendőregyén sem, aki kevésbé törődik az ilyen dolgokkal, vagy ha felismerte volna is, nem bizonyos, hogy rájött volna arra a gondolatra, hogy az épen abból a hónapokkal előbb lopott gépszijből készülhetett s hogy ez alapon egy már a kiderítetlen zavarok közé került bünesetet ki lehet deríteni.

Ugyancsak ennek az altisztnek és ugyancsak Aszódon sikerült egy besurranó tolvajt leleplezni és elfogni, úgyszólván minden közelabbi támpont nélkül, csupán a helyes következtetés alapján.

Történt ugyanis, hogy egyik magántisztviselő, aki szeretett jókat aludni, egyik nyári reggelen még 7 órakor is az ágyban hortyogott s ugyanabban a szobában az asztalra volt letéve a tárczája 190 K készpénzzel és az aranyórája lánczezel.

A tisztviselő korábban kelt felesége ezalatt a konyhában és a másik szobában foglalatzkodott és nem vette észre, hogy valaki a hálószobában járt volna, mégis, mikor a férje néhány percz múlva felébredt és az óráját meg akarta tekinteni, hát úgy annak, mint a pénztárczájának hült helyét találta.

A tisztviselő azonnali panaszára Sándor őrmester rögtön a helyszínére sietett és daczára, hogy a káros és neje semmiféle felvilágosítást nem adhattak és senkire sem tudtak gyanakodni, továbbá, hogy a szomszédok sem láttak senkit a tisztviselő udvarába bemenni vagy onnan kijönni, mégis azon az alapon, hogy a tett színhelye a község széléhez közel lévén s feltehetőleg minden tettes arra törekszik, hogy a tett színhelyét elbagyva, hamarosan eltűnjön még a tájékról is, Sándor őrmester legvalószínűbbnek látta, hogy a tettes, akárki volt is, csak kifelé távozhatott a községből, hogy minél hamarabb távol legyen cselekménye színhelyétől.

E feltevés alapján Sándor őrmester mindjárt abba az irányba sietett el s hogy még jobban és hamarabb meggyőződésévé feltevése helyességéről, felment az utmentén levő legközelebbi hegyre, ahonnan az egyébként kanyargó országutat jó darabon végigtekintette.

Innen aztán meglátta, hogy egy pirokandós nő halad a szomszédos Iklad község felé, majd az ut elágazásánál Domony község felé fordul és menetközben gyakran visszatekintget.

Utána sietett tehát és egy véletlenül őt utolért kocsit is felhasználva, Domony község alatt utolérte a nőt, egy már előbből is ismert vanyarczi cigányleányt, aki a találkozaskor épen a községszélén levő sűrű licziumbokrok közül lépvén elő, az őrmester láttára úgy meglepődött, hogy rögtön elárulta magát és felszólításra elő is kereste a bokrok közti elrejtett pénzt és aranyórárt.

Felületes megítélés mellett erre az esetre is rá lehetne mondani, hogy véletlenül gondolt az őrmester arra, hogy a tettes a jelzett irányba mehetett. Ez a feltevés azonban nem volna helytálló. Mert mindannyian tudjuk, hogy a büntetetlen, ha a célját elérte, legsürgösebb dolga az, hogy büncselekménye színhelyéről lehetőleg feltűnés nélkül és minél hamarabb távozzék.

Ilyen esetekben pedig még az a tettes is másfelé igyekszik, aki véletlenül abban a községben lakik, ahol a büncselekményt elkövette, mert tudjuk, hogy a legtöbb büntetetlen az alibi-igazolásba veti minden reményét. Ha meg épen cigány az illető, akkor meg teljesen bizonyos, hogy a legrövidebb irányban a községből kifelé igyekszik, mert annyit ő is tud, hogy a község belterületén találatván, legelőször is ráharul a tettesség gyanyjára.

Az őrmester feltevése tehát nem annyolyan szükségből előkapott eszme, hanem az adott esetnek teljesen megfelelő logikus feltevés volt.

*

Ami ezután a nyomozásoknál szükséges türelmet és állhatatos kitartást illeti, bizonyos, hogy ezek mindegyike olyan különös egyéni tulajdonság, amelylyel csak igen ritka ember dicsekedhetik. Ezeket könyvből tanulni nem lehet. Ezeket csak az emberi természetben fedezhetjük fel és aki rendelkezik velük, az életben csak előnyére válhatnak.

Akinek azonban nem volnának meg ezek a tulajdonságai, de tud uralkodni az indulatain, tud parancsolni az idegeinek s az akaratereje olyan, hogy a kötelességtudással s valaminek elsajátítására való törekvéssel ellenfeles érzelmeit le tudja küzdeni, az folytonos kísérletezés mellett elsajátíthatja a türelmet és kitartást is.

Ne higgyen tehát senki a nagyhangu, rejtelmes, titokzatos, babonás híreszteléseknek, valamely felsőbb titokzatos hatalomnak, magiküs erőnek és megálmódásoknak. Nevetséges tulzolt állítások ezek mind. Hasonlók a jövőmondók, az álmoskönyvek, jövőbelátók és szellemidőzők nagyhangu frázisaihoz, amelyekben minden helyes felfogású és reális gondolkodású ember csak nevetni tud, de követésromlító példaképen soha el nem fogadja.

Czimbalmot, hegedűt, tárogatót, harmóniomot és az összes fuvó- és ütő-hangszereket

ugyszintén azok alkatrészeit és hurokat általában elismerve legjobban szállít Magyarország legelső, legnagyobb és legrégebb hangszergyára. . . .

Artyékok minden hangszerről bérmentve küldelk.

Budapest, IV. ker., Magyar-utca 16.—18.—26. szám.

SCHUNDA V. JÓZSEF

és. és. kír. udv. hangszerszállító, az orsz. m. kír. zeneakadémia, valamint az összes budapesti színházak hangszerszállítója, a pedál-czimbalmot és rekonstruált tárogató egyedül feltalálója. Alapítványt 1847-ben.

A Tarnopol körüli harcokból. — A zawalowi pap visszatér falujába.

A téli hadjáratok.

A freiburgi egyetem egyik tanára, dr. Dove írja az alábbi érdekes dolgokat a téli hadjáratokról és a hadsereg téli felszereléséről.

Közeledik a tél és ezzel egyidejűleg a gond, ha vajjon csapatunk képesek lesznek-e a kemény időben is teljesíteni a feladataikat. A probléma ezidén súlyosabb a tavalyinál, mert Oroszországban hatalmasan keletre nyomultunk és az olasz harctér is a bavasok világában van. Bizonyára nem lehet érdektelen megtudni, hogy ezeken a vidékeken milyen világ várhat a csapatainkra.

Nyugatról kevés a mondanivaló. Katonáinknak ott nincs okuk a hidegtől félni, a temperatura ott csak egész kivételesen süllyed — 12 fok alá. Ritka a hóesés is. Az őszi meleg igen tartós; egész november közepéig szolid időjárásra lehet számítani. Nem kell tartani tőle, hogy olyan csapadékos lesz az idei tél is, mint a tavalyi volt.

A keleti hadszíntéren még kedvezőbb telet várhatunk a tavalyinál. Az 1812. évi eseményekre nem lehet jogosan bivatkozni és az oroszok is hiába bizakodnak legfőbb segítő társukban, Téli tábornokban. Tisztán katonai szempont alapján elmondhatjuk, hogy a kemény tél sokkal kedvezőbb a lágy időnél. Oroszországnak megbővítésre váró része erdő és mocsárterület, folyókkal dusan felszántva, ellenben annál szegényebb utakban. Az esős idő rendkívül megnehezíti az előrehaladást, míg a fagy megkönnyíti a csapat-, hadiszer- és élelemszállítást. Az oroszok téli hónapjai ellen könnyen védekezhet bármelyik hadsereg, a legtávolibb keleten és északon persze más a helyzet, de ekkora előnyomulásról egyelőre szó se lehet.

A badvezetésünkre számbajöhető területen koránt sincsenek olyan rettenetes hidegek, amint a nyugat-európai ember képzeletében. A mi katonáink nem olyan érzékenyek, mint a francziák és a kárpáti téli barcokban különben is megmutatták már, hogy nagyszerűen viselkednek, még igen kedvezőtlen körülmények között is.

A keleti harctér aránytalanul nagy részén meglehetősen bizonyossággal rövid ősze lehet számítani. Közép-oroszországban novemberben egybarmad, decemberben pedig egyötöd hóeséssel jár a csapadékos napok közül. Márczius végéig tehát nem kell tartani tőle, hogy a sár miatt járhatatlanok lesznek az utak.

A hideg se borzalmas. Riga januárban csak hét fokkal hidegebb, mint Königsberg. Kie pedig csak három fokkal. A harcvezetésünk előtt elterülő orosz zóna semmivel

se hidegebb, mint nálunk a keményebb tél. Szokatlan hidegről tehát nem panaszkodhatnak a katonáink.

Pétervár és Moszkva zónájában már kevésbé egyszerű a tél, de olyan hidegről itt se lehet szó, amint tavaly volt a Kárpátok magasabb régióiban. A tél beállta azonban könnyebbégünkre lesz. A Néva Pétervárnál már november 25-én, a Moszkva környéki vizek már november 18-án befagynak. Brest-Litovszk és Kie között a folyók és mocsarak 100 napon át befagyva maradnak, míg Dünaburg és Moszkva között még a nagy folyók is 50 napig maradnak jégpáncél alatt. Ez természetesen a mi előnyünket szolgálja.

A tél egyebekben is segítségünkre lesz. Tavaly az oroszok még birtokukban voltak a nagyszerű stratégiai vasúthálózatuknak és javarészt a mi területeinknek küzdöttek. Azóta azonban vasutakban szegényebb vidékekre szorultak. Idéig a folyók sokat segíthettek az emberanyag és a hadiszerek pótlásában, de ez a segítség november közepétől kezdve elmarad; a folyók befagynak és pedig éppen a stratégiailag legfontosabb helyeken. Az orosz flottát tétlenség e kárhoztatja a tél. Baltisch-Portban a finn tengerőrből bejáratánál egy hónapon át áll a jég. Hangöbén pedig két álló hónapon át. A jövő év elejétől tehát jó néhány hét tétlen marad az orosz flotta. Az archangelszki kikötő, amely az egyetlen összeköttetést adja Európával, már néhány hét múlva fagy be, hogy 200 napon át jég alatt pihenjen. Ha a közelgő ősztől nem lesz túlságosan szelid, akkor már december első napjaiban érezhetőek lesznek a tél okozta bajok.

Az olasz harctéren igen érdekes lesz a tél szerepe. Már a hadjárat kezdetén is sokat panaszkodtak az olaszok az időjárás viszonyosságai ellen, pedig akkor még nyár volt. Az ős beálltával egyre súlyosodott a helyzet, ami Höfer jelentéséből eléggé kiviláglik. Az olasz katona igen érzékeny; nem bírja a hideget és nedves időjárását, pedig — ami csak kevesek előtt ismeretes — a legmélyebb völgyek is meglehetősen hidegek. Az Isonzó völgyében a hőmérséklet átlaga csak két fokkal magasabb, mint a bódeni fensíkon, januárban is csak három fokkal, a Karszt vidéken pedig mindössze egy fokkal. Cadorna csapatai elenyésző kivétellel igen érzékenyek a hidegre, tehát nem valami jó hónapoknak néznek elébe. Növeli a bajukat, hogy a hidegebb évszakban még inkább megszorodik az eső, amit olyan nagyra gyűlölnék. Ha Cadornának oly sokat gyonyolt időjárási jelentései már ezelőtt is annyira panaszkodtak, mennyit jajonganak majd ezután? E vidék februárját a meteorológia ugyan száraznak jelzi, de mit jelent az, ha mégis kétannyi az eső, mint Berlinben, vagy Budapesten. A hat leghidegebb hónap alatt az olasz harctér mély részeiben legalább háromszor annyi az eső, mint a mi klímánk alatt. Ott már október végétől kezdve teljesen lehetetlen lesz bármiféle olasz operáció.

Végül még a Szezei csatorna időjárási viszonyairól kell valamit mondani. Ha a Dardanellák menti küzdelem erős bitúknak szerint a szövetségesek javára dől el, akkor Egyiptom küszöbén komolyabb küzdelmek lesznek. Az időjárás itt is kedvező reánk. Októberben még elviselhetetlen a hőség, de azután egyre könnyebbek lesznek a badműveletek egészen április közepéig. Az idő mindenestre elég bosszú lesz arra, hogy döntő csapást mérhessünk Egyiptomban is az angol kényuralomra.

Szántó Lajos gépfőraktára Szegeden

•••••••••• Zótlér-bérbás, Városháza mellett. (Rákóczi csoborral szemben.) ••••••••••

Csendőrségi fegyvergyári kerékpárok. — Csendőrségi díszvarrógépek. — Világhírű tónépek pathéfonok. — Világhírű tónépek gramofonok. — Lemez újdonságok és kerékpár felzerelési cikkek főraktára.

Csekély havi törlesztés! • Képes főárjegyzékem díjtalan! • Csendőrségi Urak legkedveltebb bevásárlási helye.

KÉPEINKHEZ.

A Tarnopol körüli harcokból.

Ezek a harcok, amelyeknek egyes mozzanatairól, az egyik közeli számunkban bemutatott képek kapcsán már hirt adtunk olvasóinknak, bár igen nagy heves-séggel indultak meg annak idején és ugyanugy folytatódtak is egy darabig, utóbbi időben nemcsak vesztettek eddigi heveségükből, de sőt — úgy látszik — kezdenek átalakulni álló harcokká anélkül, hogy Tarnopol birtoklásában változást idéztek volna elő.

Hogy mi okozta ezt a hirtelen változást, arról nincsenek adataink. A hadvezetőség napi közleményeiből pedig nem lehet semmiféle különös körülményre következtetni, amennyiben napok óta azzal a lakonikus rövidséggel jelzi a Tarnopol tájéki eseményeket, hogy a frontnak ezen részén nincs semmi különös ujság vagy lényegesebb esemény nem történt.

Ebből a pár szóból is merithetünk azonban megnyugvást arra nézve, hogy hadvezetőségünk intézkedései fennakadás nélkül, teljesen rendben bonyolítottak le Tarnopol tájékán, sőt az eddigi tapasztalatok után joggal következtethetjük, hogy a kelet-galicziai frontnak ezen a részén való eseménytelenység bizonyára valamely újban tervezett olyan hadi készülődésekkel áll összefüggésben, amelyeknek talán a közel jövőben messze kiható eredményei lehetnek. időelőtti nyilvánosságra hozataluk azonban nyilván a hadiérdekeket sértenék.

Az egyidejűleg közreadott képekkel illusztrált azok a tények, hogy a lelkész visszatér a frontmögötti egyik faluba és hogy oroszoktól zsákmányolt gépfegyverek vannak vitéz honvédeink használatában, továbbá a sokali hidő tájékán mutatkozó csendesség: mind arról biztosítanak bennünket, hogy Tarnopol tájékán hátrányos meglopetésektől nem kell tartanunk.

HIREK.

Megdicsérés. A m. kir. 215. honvéd gyalogezred parancsnoksága, Márialaky Imre századost, azon odaadó, ezorgalmas és fáradságot nem ismerő fontos szolgálataiért, melyet nevezett százados a legnehezebb viszonyok között, az ezred alakulása óta, a csendőrséghez való visszahelyezése napjáig, mint az ezredhez beosztott csendőrségi referens, továbbá mint zászlóalj- és helyettes ezredparancsnok, előjárói legnagyobb megelégedésére teljesített, a legteljesebb elismerésének kifejezésével, megdicsérte.

Adományok. A vak katonák részére Kenderlich Ignác csendőr 5 koronát, a predeáli őrs pedig 15 korona 14 fillért küldött hozzánk. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Szökevény orosz hadifoglyok üldözése. A poroskői őrsről szolgálatba vezényelt Németh József csendőrből és Talabos György népfőlkelőből állott járőr a Mezőhuta községhez tartozó Felsőpalánka erdőséjében, október 13-án négy szökésben levő orosz hadifoglyot vett észre, kik a járőr elől az erdőbe menekültek. Miután Németh csendőr a foglyokat az általuk értett nyelven a megállásra eredménytelenül felszólította és a nagy térköz miatt azok elfogása lehetetlenné vált, Németh csendőr a szökevények után egy lövést tett és Fioder Kirilov orosz hadifoglyot halálosan megsebesítette. A szökésben levő többi három orosz hadifoglyot a járőr elfogta és a katonai hatóságnak átadta.

Egy csendőrőrmester vérengzése. Gachal Imre őrsvezető czimzetes őrmester. Pádá községben, egy ellene irányuló feljelentésből kifolyólag, szolgálaton kívül, október hó 17-én délelőtti 11 órakor, a pádái társas-körben, az őt feljelentő Pechó Péter pádái lakosra forgópisztofyból több lövést tett, minek következtében Beck Benjaming halálosan, Pechó Mihályt és Eliasov Simát pedig könnyen megsebesítette. Ezután pedig a jegyzőirodába ment és az ellene tett feljelentés fogalmazóját, Koveindl József jegyzőt agyonlőtte. Vérengzésének befejeztével a csendőrlaktanyába ment s annak folyosóján önmagát lötte agyon. Beck Benjamin sérülésébe még aznap este szintén belehalt. Pechó Péter sértetlen maradt.

Egy csendőr harcza garázdálkodó katonákkal. Tar János gyulafehérvári őrsbeli csendőr, október hó 16-án helyi szolgálatba vezényeltetett. Előírt városi körletében portyázva, d. u. 1/2 12 órakor a városi vendéglő tulajdonosa felkérte őt, hogy a vendéglőjében garázdálkodó katonákat fékezze meg. Tar csendőr, a vele volt Bisztrian György rendőrrel a vendéglőhelyiségbe ment, ahol mintegy 10—15 főből álló katonát talált, akik törve-zúzva garázdálkodtak. Leghangosabb volt Utz őrsvezető, aki kivont szuronyával hadonászott. Tar csendőr a katonákat garázdálkodásaik abbahagyására szólította fel, Utz őrsvezetőnek pedig meghagyta, hogy személyazonosságának megállapítása céljából őt kövesse. Minthogy egyik felszólításának sem lett eredménye, Utz őrsvezetőt karon ragadta, hogy így őt az utcára vezesse. A vendéglőnek az utcára vezető ajtajához érve, az őrsvezető kirántotta magát a csendőr kezei közül és futásnak eredt, mire a csendőr őt üldözőbe vette és mintegy 200—250 lépésnyi üldözés után elfogta, azonban társai azt a csendőr kezei közül kiszabadították. Tar csendőr nem adta fel a reményt, hogy az őrsvezetőt elfogja, hanem az őt körülvevő katonák között utat törve magának, az őrsvezető megközelítésén fáradozott, mire az őrsvezető megfutamodott. Tar csendőr fáradozása eredménytelen-ségét látva, a menekülő után egy lövést tett, amely azonban a sötétség miatt célát tévesztett. Utz őrsvezető másnap egy másik járőr által feltalálhatván, elfogatott és a katonai hatóságnak átadott, társai pedig feljelentettek.

Szereteadományokat katonáinknak. A *harctérre szánt szereteadományok* minél szélesebbkörű propagálására a honvédelmi miniszterium Hadszegélyző Hivatala, egy most megjelent, rajzokkal illusztrált külön füzetben könnyen áttekinthető módon ismerteti azokat a legszükségesebb téli felszerelési cikkeket és azoknak elkészítési módját, melyeknek a harctereken küzdő véreinknek a közeledő tél folyamán ismét szükségük lesz. Érmelégítőkre, zoknikra, harisnyákra, kapezákra, haskötőkre, sálakra, hósapkákra, vízmentes csuklyákra (baslikokra), gyorsju keztyűkre, lábszárvédőkre és lábfejtvédőkre lesz szükségünk minél nagyobb számban, hogy minden egyes katonánk bőven és kifogástalanul el legyen látva ezzel a hideg ellen való fegyverzettel. Nincs benne kétség, hogy a magyar társadalom az idén is szerető áldozatkészséggel fog sietni a hadvezetőség segítségére ebben a szent kötelességben, amely egyformán mindnyájunké. A hadsegélyző hivatal ebben a füzetben arra is kéri a közönséget, hogy az idén *mondjon le adományainak közvetlen címre való elküldéséről*, mert ezeknek a küldeményeknek kézbesítése, a múlt évi tapasztalat szerint, gyakorta lehetetlenné vált. Küldje el mindenki 20 kilogrammig portomentesen bármely postahivatal útján adományát a Hadszegélyző Hivatal

cziméro (Budapest, IV., Váci-utca 38.), ahonnan az adományok egyenlően elosztva jutnak majd katonáink birtokába. A küldeményeket „l'áhorban levő katonák részére szeretetadomány» czimzéssel kell ellátni. A most megjelent igen praktikus füzetet az Országos Hadségélyző Bizottság hivatala (Budapest, Országház), mindenkinél díjmentesen azonnal megküldi, aki levelező-lapon eziránt hozzáfordul.

KÜLÖNFÉLÉK.

A fagyás gyógyszere. Delipine angol tanár, a manchesteri közegészségügyi intézet vezetője brosurát írt arról, hogy miként lehetne megóvni a katonákat az igen fájdalmas fagyási sebektől. Delipine első kísérleteiben azzal próbálkozott, hogy a bőr és a ruha közé néhány réteget alkalmazott, a mely tele van meleg levegővel. Ez a néhány réteg Delipine szerint elegendő arra, hogy a katonát megóvja a hideg és a nedvesség, vagy ami legrosszabb, a jéggé vált víz hatása ellen. A cirkuláló vér melege ugyanis elegendő a fagyási sebek képződésének megakadályozására. A bőr védőréteget Delipine gyapotból készíti, a melyet vízmentes szövet vesz körül. Ez a szövet nem nehéz és nem is drága és a lövészúrokban könnyebben használfható a fagyás ellen eddig alkalmazott szereknél. A szövet olajjal van impregnálva és a lábat egészen a térdig védi. Az időjárás változásai ellen jobban véd még a gumminál is, hónapokon át lehet bordaní, a súlya 12 $\frac{1}{2}$ dekagramm és az ára mindössze 3 korona 60 fillér. E védőeszközöknek az az előnye is meg van, hogy ellentétlővé teszi a katonát a hosszú marsoktól származó feldörzsölésekkel szemben. Ha elromlanának, igen könnyű ismét vízmentesekké tenni őket. A javítás azonban csupán a front mögött történhet és ezért ajánlatos, ha minden katona két párat vesz ebből a védőszerből.

Szibériában más világ van. Egy Szibériában levő osztrák hadifogoly, a Tobolszk tartományban levő Tjumenből februárról keltezett levelet írt hozzátartozóinak, a melyben az élelmiszerek áráról is érdekes adatokat közöl. Szibéria e szerint a bázisasszonyok valóóságos paradisosoma. A galambnak ára 18, a tyúké 15, a kakasé 24—36, a tojása 3, egy liter tejé 24, egy kiló kenyéré 12 és egy kiló húsé 72 fillér. A vágóborjú 2-35, a vágómarha 35 koronába, a disznó 12 koronába, egy kiló burgonya 3 fillérbe, ürü 4 koronába és egy jub hét koronába kerül. Szibériának azokon a vidékein, a melyek a vasutaktól annyira távol vannak, hogy még napok alatt sem közelíthető meg, még a fentebb felsorolt bihetetlenül olcsó áraknál is olcsóbban árulják az élelmiszereket.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Nyugál csendőr. 1. Folyamodványnyal a honvédelmi miniszter úrtól kell kérnie. 2. Nevelési járulékra az olyan elhalt állami alkalmazotti gyermekeknek van igénye, aki atyjának tényleges szolgálati ideje alatt kötött házasságából származik.

106. Nem hisszük, hogy kérésre a lemondások döszára is eredménynyel járjon.

5555. 1. A férjnek rendes békeilletményein felül 1 K 50, illetőleg 1 K 20 f napi pótdíj és hadiápolás az a hadsereg számára feunálló határozványok szerint illetékes. 2. Tartásdíj fejében a családfőtől való különválás tartamára a nő részére havi 30 K, minden még apai gondozás alatt álló törvényes gyermek után, ha 8. évét be nem töltötte, havi 12 K, 8 évon felüli gyermek után havi 18 K, ezenfelül anyagjárandóság fejében a család részére havi 6 K jár.

H. J. 151. Ezideig még nem tudunk róla.

Vadrózsa. Megkísérölheti.

B. népl. Köcsö. Nézetünk szerint az örsökre beosztott tartalékok és népfelkeltők a napibetét befizetése tekintetében ugyan azon elbírálás alá esnek, mint az örs állományába tartozó csendőrlégénység.

Tábori csendőr. Még sem hallottunk róla.

Temesmenti nyugdíjas. Folyamodványban kérje a honvédelmi minisztertől.

P. B. 1. Ugyanaz a szabály mérvadó, mint az örsre beosztott egyéb csendőrlégénységre. 2. A szabadság attól az órától kezdve számít, a melyben megkezdett.

V. M. csendőr. Nőtlen légénység zsoldmaradványai a kórházi gyógykezelés tartama alatt az örs közgazdálkodását illeti meg.

Szlovák csendőr. A csapatszolgálatra való átengedések honvédelmi miniszteri rendelettel be vannak eszntetve.

Vitakozók 1885. A hadseregőparancsnokság (hadsereg-, hadseretegcsapat-, továbbá a krakkói, przemysli vár- és a hejőraj-parancsnokság) által irébelileg megdicőért légénységi egyének közül csak azok részére adományozandó utólag a bronz vitézségi érem, kik ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásért kapták a dicősrő elismerést. Az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatokért dicősrő díjmerésben részesült légénységi egyének, a bronz vitézségi érem utólagos adományozására igényt nem tarthatnak. Az érem a hadsereg főparancsnokság által küldetik meg kézbesítés végett s csak akkor viselhető, ha az adományozás tényleg megtörtént.

Dunaszigetközi. Kérheti, szolgálati uton.

Zs. M. népl. Győr. Folyamodványban a honvédelmi minisztertől kérheti.

T. M. Készültségi pótdíj annak a hónapnak utolsó napjáiig illetékes, a melyben a felülvizsgálat történt.

Duna. Kérje szolgálati uton.

P. I. Óhegy. A mennyiség az egyéni izlés és az étel mennyisége szerint változik.

32. 1. A szolgálati idő a belépés napjától kezdve számít s így megszaktálás áltott be. 2. Ugy a 2. keskeny karpaszomány, mint a III. oszt. légénységi katonai szolgálati jel a tényleges katonai (csendőrségi) szolgálatban eltöltött 6. év után illetékes. A honvédeleghől származóknak a 2. keskeny karpaszomány viselése a tényleges szolgálatban eltöltött 5. év után van igényük.

1886 Tudnivalgyó. 1—3. Olvassa ol az örsök közgazdálkodásának vezetésére vonatkozó határozványok III. fejezet 10. pontját. 4. A 32 jelige 2. pontja alatt közölt üzenetünk Önnök is szól.

HEGEDÜ

Csodásan szép hangu, vonóval, teljesen felszerelve 8 korona.

Ébénfa, balazserőlésű 12 és 18 kor. Mester-művel 20 és 40 korona. Egész finomak részletre is. Rosszakat művészesen javít.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

Mogyoróssy Gyula klr. szab. hangszergyár.

CZIMBALOM

szab. szőlőszekszetel, részletre is. Csodásan, tiszta hangu TÁROGATÓ 6 régi magyar hangzer, csodásan szép hangu, 5 billentyűvel 15 kor., 6 billentyűvel 21 kor., 8 billentyűvel 25 kor. Valódi rózsafából 70 K, 80 K és feljebb. Finomabbak részletre is kspitálók.

Budapest, Rákóczi-ut 71.

Fuvolák, citerák stb. Harok. Javításműterem stb.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi szeptember hó 25-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a hadilüszimónyes 3. osztályu katonai érdemkeresztet:
az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataiknak elismerésül:

polyári Boldizsár András esendőrőrnagynak,
Schill Ferencz és
Goreczky Vilmos esendőrőrszázadosnak.

Ő császári és apostoli királyi Felsége egyuttal legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék:
az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

Fischer József és
hobrovnikai és felső-driethomai Lukácsy Béla esendőrőrszázadosnak és
Tihanyi Ferencz esendőrőrhadnagyak;
az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataik elismerésül:

Kleiner Gyula,
Szöke Béla és
Goreczky Gyula esendőrőrszázadosnak,
fáji Fáy Gyula és
Herold Ádám esendőrőrhadnagyoknak.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi szeptember hó 26-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék:
az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

Argay Ferencz esendőrőrszázadosnak.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi szeptember hó 22-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben adományozni méltóztatott:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:
az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismerésül:

Antal Péter, I.,
Mészáros István (I.), III.,
Flózyer Sándor, IV.,
Jánosy Rezső, VI. és

Gyurka Mihály, VII. számú esendőrkerületbeli esendőrőrmestereknek,

Jeszenszky Ödön és

Nobik József IV. számú esendőrkerületbeli,

Tatai Imre és

Antal Sándor, a 6. gyaloghadosztálynál beosztott,

Máthó Ödön, II.,

Horváth Sándor (V.) és

Jekli Péter, III.,

Tóth János és

Mág György, VIII. számú esendőrkerületbeli esendőrőrmestereknek,

Süteő Antal, esendőrőrmestereknek,

Vargha Sándor és

Gracza János címzetes őrmesternek, mind a három beosztva a 39. honvéd gyaloghadosztálynál,

Kovács Mihály (I) és

Kuba Péter, mindkettő a IV. számú esendőrkerületbeli őrsvezető címzetes őrmestereknek,

Veres József (II), II. számú és

Racsó István, III. számú esendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmestereknek,

Herczegh Károly, IV. számú,

Gombos Lajos és

Bán Imre, VIII. számú esendőrkerületbeli címzetes őrmestereknek,

az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

Palosck János,

Bujaki József,

Boros János,

Dankó Győző és

Beller János, IV. számú esendőrkerületbeli esendőrőknek.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregűl:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre felbatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított kiválóan vitéz magatartásuk elismerésül:

az arany vitézségi érem:

Demeter Sándor esendőrőrmestereknek, az I. számú esendőrkerületnél.

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

az ellenség előtt elesett:

Csizmadia Lajos esendőrőrsvezető, címzetes őrmesternek, a VI. számú esendőrkerületnél,

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☎ Telefon 153-44. szám. ☎

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorajjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elmondunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1 Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2 Oly takarékbetétek után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem költi, 5% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett Utalványok, intővények és elnöknek beszedését elvállaljuk Igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

a 2. oszt. ezüst emlékségi érem:

Horváth Ambrus csendőrszervező, ezimzetes őrmesternek, a VI. számú csendőrkerületnél;

a bronz emlékségi érem:

Pálfi Sándor,
Simicz József,
Halmi István,
Farkas Pál,
Laczkó Péter,
Puskás János és
Tamás József csendőr ezimzetes őrmestereknek.

Okirattal megdicsőítették:

a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnokság által:
Mihály Albert Béla csendőr és Lukács György csendőrségi szolgálatra basztott népfelkeltő, az 1915. évi márczius hó 20-án Brád községben, a nagy esőzés folytán keletkezett vízáradás által veszélyeztetett személy és vagyonmentés körül kifejtett kiválóan buzgó és lelkiismeretes szolgálatuk teljesítőseöért.

Előléptettek:

őrmesterré:

1915. évi szeptember hó 1-ével:

a cs. és kir. 1. működő hadsereg-parancsnokság által:
Debreczeni Dénes és Homoki József, IV. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

1915. évi október hó 1-ével:

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:
Dudás József őrsvezető cz. őrmester;
a cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által:
Ladomérszky György, IV. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester;

a cs. és kir. hadtáplóparancsnokság által:

Kelley Gábor, Molnár György és Vadász Mihály, VIII. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmesterek.

őrsvezető cz. őrmesterré:

1914. évi december hó 10-ával:

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:
Danielovits Győző, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester;

1915. évi augusztus hó 1-ével:

Janka János IV. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester;

1915. évi augusztus hó 20-ával:

a cs. és kir. 9. hadtápesoport-parancsnokság által:
Gergelyi János, I. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester;

1915. évi október hó 1-ével:

a cs. és kir. 3. hadsereg-parancsnokság által:
Farkas György VIII. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester;

1915. évi október hó 10-ával:

a cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által:
Ágoston Lajos, II. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester.

csendőr cz. őrmesterré:

1914. évi december hó 2-ával:

a cs. és kir. 7. hadseregparancsnokság által:
Bukvai György, Dudás András, Szlatkányi Imre, Kiss József és Szabó István VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1915. évi május hó 16-ával:

a cs. és kir. 55. gyalogbadosztály tábori csendőr törzstiszteje által:
Szentgyörgyi György, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi augusztus hó 1-ével:

a cs. és kir. 7. hadsereg hadtápparancsnokság által:
Kovács György, Szilágyi András, Tarczali Mihály, Csordás Karacson, Tivadar László, Kovács Ádám, Varga Károly, Lőrincz Lajos, Szakács József, Bartha Ferencz, Klement István, Bor József csendőrök;

1915. évi szeptember hó 12-ével:

a cs. és kir. 9. hadtápesoportparancsnokság által:
Nikits György, II. számú csendőrkerületbeli csendőr;

1915. évi szeptember hó 15-ével:

a cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által:
Nunn Ferencz, Bónya Simon, Cseh József és Majer Károly, IV. számú csendőrkerületbeli csendőrök.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 évóta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helcal, Premier, Postielon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tünékküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek óriási választékban, kedvező részlettétetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomatványok
Sapkák
Keztyük
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakravaló
Czipókrém
Fegyversir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
síb. stb.

Nagyvárad, Rulikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

A háboru okozta személyzet hiány miatt egyelőre csak **szegedi főüzletünk**-ből intézzük el a postai küldeményünket, azért a megrendeléseket **Szeged, Kárász-u. 9.** címre kérjük.